

Enstitüsü: Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı: İletişim Tasarımı
Programı: İletişim Tasarımı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Rengin Küçükerođan
Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans – Ocak 2012

KISA ÖZET

**Tiyatro yapıtlarının sinemaya uyarlanmasında anlatısal ve yapısal değişiklikler:
William Shakespeare'in Hamlet oyununun filmsel uyarlama örneđi**

Uğur BALOĞLU

Sinema sanatı, ilk yıllarında seyirciye 'bulanık' görüntülerle gerçek dünyanın yanılması sergiliyordu. Tek açı ve tek plandan oluşan kısa filmlerle gerçek dünyaya benzerliğinden dolayı seyirciler tarafından kısa zamanda sevilen sinema, zamanla öykü anlatmaya başladı.

Sanat olma yolunda hızla ilerleyen sinema, emekleme döneminde tarihi çok eskiye dayanan tiyatro sanatından yararlanmıştır. O dönemde sinema, kendi imkanlarından habersiz bir şekilde tiyatronun sınırları içinde kalmıştır. Sinema endüstrisi gittikçe büyüyüp dünyanın en büyük endüstrilerinden biri olurken zaman zaman insanlar tarafından sevilen, bilinen eserlerin uyarlamalarını yapmıştır. Sinema tarihi boyunca senaryo anlamında sinemaya hizmet veren William Shakespeare, bir nevi sinemanın gelişmesine katkıda bulunmuştur. Özellikle Hamlet filmi, bir çok kez farklı ülkelerde, farklı yönetmenlerce, farklı anlatım tarzlarında uyarlanmıştır.

Sinemasal anlatı ise, göstergebilimsel çözümleme ile 1960'lı yıllarda tanışmıştır. Önceleri sadece yazınsal çözümlemede kullanılan bu yöntem, sonraları sinema, müzik, reklam afişleri vb. gibi farklı dalların ürünlerinin çözümlemesinde de kullanılmıştır. Yapısalcılık çerçevesinde Vladimir Propp'un anlatıbiliminden ve Propp'tan esinlenerek kendi çözümleme yöntemini kuran Algirdas Julien Greimas'ın

anlatı izlencesi ve eyleyensel örnekçesi ele alınmıştır. Bu bilgiler ışığında, bu çalışma, William Shakespeare'in dünyaca ünlü oyunu 'Hamlet'in sinemaya uyarlanırken uğradığı anlatısal ve yapısal değişiklikleri inceleyecektir.

Anahtar Sözcükler: Tiyatro Sanatı, Sinema Sanatı, Uyarlama, Sinemasal Anlatı, William Shakespeare, Hamlet, Anlatı Kodları, Yapısalcılık, A.J. Greimas, V. Propp

Bilim Dalı Sayısal Kodu:

University: İstanbul Kültür University
Institute: Social Science
Department: Communication Design
Programme: Communication Design
Supervisor: Prof. Dr. Rengin KÜÇÜKERDOĞAN
Degree Awarded and Date: M.A – January 2012

ABSTRACT

Narrative and structural changes to theatre in cinematic adaptations: William Shakespeare's play 'Hamlet' as a film adaptation

Uğur BALOĞLU

In early years, the art of cinema has created an illusion of real life through 'blurry' images. The cinema has gained so much attention, because of similarity to real life with the short films shot from a fixed point, that by the time it started to tell stories.

The cinema has benefited from the heritage of old theatrical traditions in the early steps of transforming into an art. In that period, cinema did not cross the boundaries of theatre, because its potentials were not discovered yet. By the time, the cinema has become one of the largest industry in the world and some of the well-known and popular pieces of literature were being adapted into the motion picture screen. William Shakespeare has contributed to improvement of the cinema as being one of the major sources for screenplays throughout the history of cinema. Especially Hamlet has been adapted in several countries, from various directors, with different style.

Cinematographic narration met with semiologic analysis in 1960s. This method has been previously used in only linguistic analysis but in time it was started to be used to analyse in different areas such as cinema, music, advertising poster etc.

In this thesis, Algirdas Julien Greimas's the actant analysis and narrative curriculum will be discussed who was inspired by narrative science of Vladimir Propp in respect to the structuralism and making up his own analysis method. Considering these facts, this thesis will investigate narrative and structural changes occurred in the film adaptations of William Shakespeare's most popular play 'Hamlet'.

Key Words: The Art of Theatre, The Art of Cinema, Adaptation, Narrative Movie, William Shakespeare, Hamlet, Narrative Codes, Structuralism, A.J Greimas, V. Propp

Science Code: